

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ความทุกข์ทางสังคมและการปรับตัวของผู้หญิงมอแกน หลังภัยพิบัติสึนามิ
ผู้เขียน	นางสาววรัญญา เกื้อนุ่น
ปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สตรีศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับ “ความทุกข์” และยุทธวิธีการจัดการกับ “ความทุกข์” ผ่านประสบการณ์อารมณ์ความรู้สึกของผู้หญิงมอแกนที่สูญเสียลูกและ/หรือพ่อแม่จากคลื่นสึนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2547 โดยใช้แนวคิดว่าด้วยความทุกข์ทางสังคม (social suffering) เพื่อที่จะทำให้มองเห็นความซับซ้อนของ “ความทุกข์” ที่ผู้หญิงมอแกนเผชิญและยุทธวิธีที่หลากหลายในการจัดการกับ “ความทุกข์” ดังกล่าว

วิธีการศึกษา ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตอย่างมีส่วนร่วมในชีวิตประจำวัน

จากการศึกษาพบว่า “ความทุกข์ทางสังคม” ของผู้หญิงมอแกนดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับความสัมพันธ์ทางสังคมรูปแบบต่าง ๆ ในแง่มุมที่มีความเหลื่อมล้ำและทับซ้อนกันซึ่งทำให้ผู้หญิงมอแกนเหล่านี้ตกอยู่ในภาวะความเป็นชายขอบในพหุมิติ (multiple marginality) ทั้งมิติเพศ/เพศภาวะ มิติทางชนชั้นและมิติทางชาติพันธุ์ และมีความแตกต่างในระดับของ “ความทุกข์” นั้น ๆ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ชีวิตก่อนเกิดคลื่นสึนามิ และการตีความความสูญเสียและ/หรือการพลัดพรากของผู้หญิงมอแกนแต่ละคนด้วย โดยเฉพาะ “ความทุกข์” หลังการมาเยือนของคลื่นสึนามิที่มีความเชื่อมโยงกับ “ความเป็นแม่” “ความเป็นลูกสาว” และ “ความเป็นเมีย” ภายใต้วัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ที่ปรากฏทั้งในประสบการณ์ชีวิตส่วนตัวและประสบการณ์ชีวิตทางสังคมที่ผูกโยงอยู่กับ “ความเป็นผู้ประสบภัย” ขณะเดียวกันก็พบว่า “ความเป็นเพศ” ดังกล่าวถูกหยิบมาใช้เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน และเยียวยาความรู้สึกที่หายไป ด้วยเช่นกัน โดยเฉพาะในพื้นที่ “ความเป็นครอบครัวแบบพ่อแม่ลูก” ที่เคยให้ “ความสุข”

เพราะฉะนั้นงานศึกษานี้ เห็นว่า หากการพิจารณา ผู้หญิงมอแกนเหล่านี้เพียงแค่สถานะ “ผู้ประสบภัยสึนามิ” หรือ “ผู้รอดชีวิต” นั้นจะทำให้ “โครงการช่วยเหลือและฟื้นฟูชีวิต” มองไม่เห็น ความซับซ้อนของ “ความทุกข์” ที่ผู้หญิงมอแกนเหล่านี้กำลังเผชิญ และไม่ให้ความสำคัญต่อความเข้าใจที่มีความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม (Cultural sensitivity) และ ความละเอียดอ่อน

ทางเพศภาวะ และกลายเป็นส่วนหนึ่งที่หล่อเลี้ยง ภาวะความเป็นชายขอบในพหุมิติ ที่พันอยู่รอบๆ ตัวของผู้หญิงมอแกนเหล่านี้ด้วย แต่อย่างไรก็ตาม งานศึกษานี้ก็พบว่า ผู้หญิงมอแกนดังกล่าว มิได้ยอมจำนนแบบไร้การตอบโต้ต่อความเป็นชายขอบอันเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ “เชื้อแห่งความทุกข์” ที่หมั่นผลิตความเจ็บปวด โกรธแค้น และความต่ำต้อยด้อยค่า ให้เกิดขึ้นภายในใจของพวกเขาแต่อย่างใด นั่นคือ การให้ความหมายต่อ “ความเป็นคน” แก่ตัวตนเองนั้น เป็นแหล่งอำนาจจากภายในตัวเธอที่ทำให้พวกเขามีชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นคน

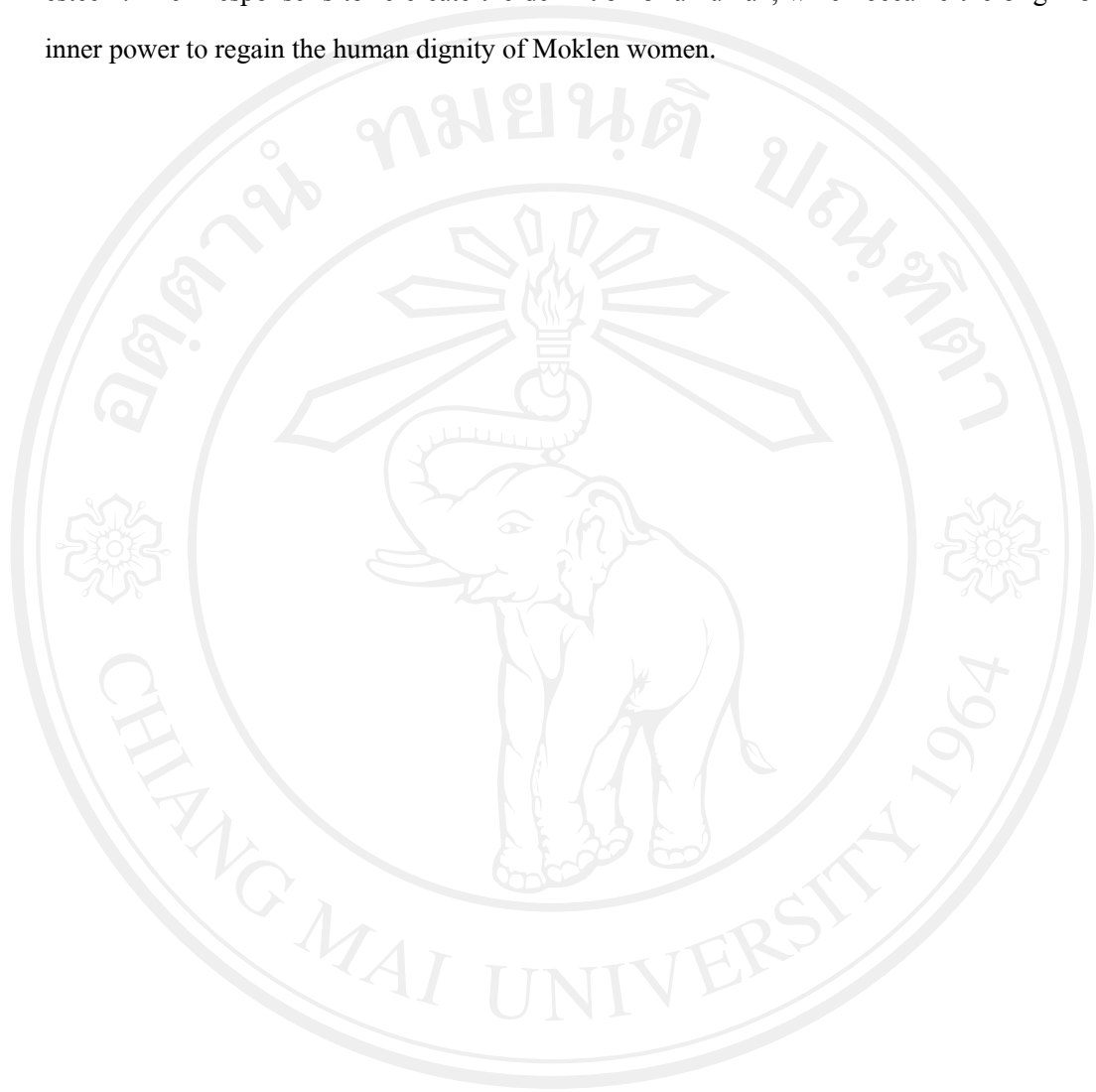
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title	Social Suffering and Coping of Moklen Women After Tsunami Disaster
Author	Miss Waranya Kuanun
Degree	Master of Arts (Women's Studies)
Thesis Advisor	Assistant Professor Dr. Pinkaew Laungaramsri

ABSTRACT

This thesis aims to study and understand the Moklen women's social struggles through the sentimental experiences of those who have lost their children, parents and relatives in the December 26th 2004 Tsunami. The research employs an anthropological methodology of 'Social Suffering' in studying the complexities and socio-cultural obstacles of Moklen women. The study also aims to identify Moklen women's strategies and adaptations in living and coping with those social problems by conducting informal interviews with the intended Moklen women and using participatory observations. The findings reveal the causes of Moklen women's social struggles that involve several factors namely social inequities regards to their gender, classes and ethnicity that push them into various degrees of multiple marginality. Moreover, the findings are the result of diverse personal and social experiences, and attitudes toward different interpretations of losses. The various interpretations and perceptions of the disaster's impacts on which each individual woman considers themselves in different social positions such as being mothers, daughters and wives. Also, the natural disaster Moklen women victims have been facing different impacts, post-Tsunami, regarding their own personal living, social status, and being under a patriarchy society. Furthermore, the findings reveal that the perception of 'gender' has been significantly used for Moklen women to heal their sentimental struggles, specifically in the scope of being a family that consists of father, mother, and children that defines happiness. Thus, the study makes it visible for any aid and relief programs that inadequately acknowledge the complexities of the Moklen women's socio-cultural struggles. In order to have a better understanding about Moklen women, who are not solely the disaster victims and survivals but they are full of cultural sensitivities, otherwise those that help will only sustain gender inequality under a multi-cultural and patriarchal society for Moklen women. However, the research found that the women are not completely

passive to the suffering under patriarchal ideology that devalued them and make them lack self-esteem. Their response is to re-create the definition of a human, which became the origin of the inner power to regain the human dignity of Moklen women.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved